

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/407/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612208684
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4612208684.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 11C/508/2012 - 107 zo dňa 11. mája 2015 a uznesení Okresného súdu Levice č. k. 11C/508/2012 - 126 zo dňa 25. júna 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 11C/508/2012 - 107 zo dňa 11. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 11C/508/2012 - 126 zo dňa 25. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd návrh žalobcu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobca v podanej žalobe žiadal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 175,-- Eur titulom majetkovej škody a sumy 165,96 Eur titulom nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v nedodržaní 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, pričom exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 119 dní.

Uviedol, že žalobca ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúciu navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 4510104 dlžníkom: U. M., nar. XX.X.XXXX.

Súdny exekútor predložil návrh žalobcu spolu s exekučným titulom príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie pod č. 5406*012119. Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 10.08.2009 a podal postupom podľa ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote.

Napriek tomu, že táto vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Postup exekučného súdu hodnotia ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 7 resp. od 1.12.2006 s ust. § 44 ods. Exekučného poriadku.

Nesprávnym úradným postupom exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda, ktorá je špecifikovaná v žalobe a nemajetková ujma, ktorá je tiež špecifikovaná v žalobe.

Na preukázanie výšky majetkovej škody predložil žalobca originál znaleckého posudku znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislava č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014 do spisu OS Levice sp. zn. 11C/527/2012 a vo fotokópii do spisu.

Žalovaná v písomnom podaní zo dňa 17.03.2014 navrhla žalobu žalobcu zamietnuť. Poukázala na to, že žaloba je zmätočná, keď žalobca síce podal písomnú žalobu a poukázal na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu. Jednak žalobca namieta „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietáhov.

Podľa názoru žalovanej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Uviedla, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehote neznamená automaticky prietahy v konaní. Ďalej poukázala na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prietáhov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorých by sa konštatovalo, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Na základe prevedeného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

Zo spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 8Er/231/2007 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdnym exekútorom podaná na Okresný súd Topoľčany dňa 14.03.2007 a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Bratislava sp. zn. SR 6273/06 zo dňa 01.12.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.12.2006 a vykonateľnosť dňa 21.12.2006. Okresný súd Topoľčany dňa 15.03.2007 vydal poverenie (č. 5406*012119) na vykonanie exekúcie.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) účinný v čase začatia exekučného konania oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku

8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Dokazovaním v predmetnej právnej veci súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu nedôvodná, a preto ju zamietol.

Z obsahu spisu Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 8Er/231/2007 súd zistil, že exekútorom JUDr. Milanom Strieškom, Exekútorový úrad Vrábľa bola Okresnému súdu Topoľčany doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 14.03.2007 (spis zn. EX 664/2007), povinná: U. M., nar. XX.X.XXXX, P. č. XX/X, pre vymoženie 2.820,- Sk, istiny s príslušenstvom. Dňa 15.03.2007 bolo Okresným súdom Topoľčany vydané poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku. Oprávnený - žalobca adresoval Okresnému súdu Topoľčany podaním zo dňa 08.10.2009 (doručený súdu 14.10.2009) návrh na zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie Exekútorový úrad JUDr. Rudolfa Krutého, Záhradnícka 62, 821 08 Bratislava. Okresný súd Topoľčany podaním zo dňa 06.11.2009 zaslal súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Strieškovi návrhy na zmenu súdneho exekútora aj v iných exekučných veciach s tým, aby v lehote 15 dní predložil exekučné spisy spolu s vyúčtovaním doterajších trov exekúcie. Dňa 04.12.2009 zaslal súdny exekútor exekučný spis EX 664/07 a vyúčtovanie trov exekúcie vo výške 128,94 Eur. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 04.02.2010 pod č. k. 8Er/231/2007 - 13 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 62, o náhrade trov súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Strieškovi nerozhodol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.02.2010.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na uplatnené náhrady z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 7 resp. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, keď nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene exekútora.

Je potrebné však brať do úvahy, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať viaceré procesné úkony, ktoré súvisia s rozhodovaním o zmene exekútora (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o doterajších trovách exekúcie).

Zo spisu Okresného súdu Topoľčany je zrejmé, že mu bol doručený návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 14.10.2009. Exekučný súd obratom vykonal úkony smerujúce k rozhodnutiu návrhu na zmenu exekútora.

Súd sa preto nemohol stotožniť so skutkovými tvrdeniami žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že postupom, že ak za týchto okolností nedošlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote, nie je to možné považovať za zbytočné priesťahy v konaní a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu, pretože vyššie sprievodné procesné úkony je potrebné vykonať a na ich základe rozhodnúť o zmene exekútora. V danej veci nedošlo k nesprávne úradnému postupu (existencii priesťahov v konaní) z dôvodu, že súd nedodržel zákonné lehoty.

Súd poukazuje i na to, že v priebehu exekúcie, v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, žiadna škoda pre prípadnú nečinnosť exekučného súdu nemôže vzniknúť, pretože pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania až do zmeny v jeho osobe.

Lehotu, v ktorej bolo rozhodnuté o návrhu na zmenu exekútora, vzhľadom na uvedené dôvody je možné považovať za akceptovateľnú aj vzhľadom na právne stanovisko Ústavného súdu SR (IV. ÚS 606/2012) kde poukazuje na svoju dovtedajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Súd ďalej poukazuje na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu.

Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov.

Žiadne konanie, v ktorom je možné konštatovať prietahy v konaní, sa nevedlo.

Ako súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (existencia prietahov v konaní) v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Nebol zistený právny základ, a to zodpovednosť žalovanej za škodu. Z uvedeného dôvodu sa súd ani bližšie nezaoberal predloženým znaleckým posudkom zo strany žalobcu ohľadom stanovenia majetkovej škody.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalovanej, ktorá mala vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikovala v zákonom stanovenej lehote a z obsahu spisu je zřejmé, že jej žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia, a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z., a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z.. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

Súd prvého stupňa následne uznesením č. k. 11C/508/2012 - 126 zo dňa 25.06.2015 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením o možnosti podania odvolania o tom, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Aj proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady.

Odvolací súd prejednal odvolania žalobcu v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP, pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolaní, rozhodnutí súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniam žalobcu nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 175,-- eur, ktorej zaplata sa žalobca domáha z dôvodu náhrady škody a suma 165,96 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Ako právny základ návrhu na začatie konania žalobca uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Topoľčany v exekučnom konaní vedenom pod. sp. zn. exekučného spisu 8Er/231/2007. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje právnu úpravu zodpovednosti štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva, a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobne ustanoví zákon.

Vyššie spomínaným zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., rozlišujúci medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Odvolací súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k žalobcovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Topoľčany vedeného pod sp. zn. 8Er/231/2007 vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 14.03.2007. Súdny exekútor požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Dňa 15.03.2007 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 08.10.2009 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Následne exekučný súd dňa 04.02.2010 rozhodol o tomto návrhu tak, že žiadosti oprávneného vyhovel a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis 20) neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.09.2005 (s účinnosťou od 01.12.2006 ods. 8) upravuje 30-dňovú lehotu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh žalobcu žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací súd uvádza, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Vo svojom odvolaní žalobca v prvom rade namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu s poukazom na ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) a c) a § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom

je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech žalobcu (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade žalobcu nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. aplikoval v správnom znení, a preto je aj táto námietka žalobcu nedôvodná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii fotokópiu súdneho spisu sp. zn. 8Er/231/2007, z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd vo vzťahu k žalobcom tvrdým prietahom konania konštatuje, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je kompetentný Ústavný súd SR. Odvolací súd ešte dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie. Posudzoval teda splnenie podmienok nároku na škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu žalobcu.

Odvolací súd vo vzťahu k žalobcom tvrdenému prejavu nesústreďenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že ani táto námietka žalobcu nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu, ktoré žalobca ani veľmi nenamietal odvolací súd konštatuje, že hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Žalobca svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V tomto smere je potrebné na doplnenie odôvodnenia súdu prvého stupňa uviesť, že ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005 neupravovalo lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, táto bola zavedená do Exekučného poriadku až novelou účinnou od 01.09.2005. Predmetné ustanovenie bolo viackrát novelizované. V

zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006 (v čase začatia exekučného konania), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd podľa tohto ustanovenia rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Exekučné konanie v tomto prípade začalo dňa 14.03.2007, za účinnosti ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktoré lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora už upravovalo. Oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 08.10.2009, pričom exekučný súd o tomto návrhu rozhodol až dňa 04.02.2010, t. j. až po zákonom stanovenej lehote.

Ak by sme aj konštatovali omeškanie sa exekučného súdu ohľadom rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora s ohľadom na znenie ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, vo vzťahu k ďalším zákonným podmienkam pre úspešnosť návrhu sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, ktoré ani podľa názoru odvolacieho súdu splnené neboli. Žalobca totiž od tohto postupu súdu uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenú v podanom návrhu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nákladov, ktoré musel vynaložiť v období do rozhodnutia exekučného súdu (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, udržiavanie a správa informačného systému a administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom). Nemajetkovú ujmu v peniazoch si uplatnil, nakoľko pre neho nie je samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru žalobcu neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a taktiež aj riziko insolvenčného povinného. Poukázal pritom na právo garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR majúce za to, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcu ohľadom vzniku škody a nemajetkovej ujmy vyčíslených v podanom návrhu, nakoľko žalobca dôvody vzniku škody a nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu nijako nepreukázal. Žalobca nepredložil súdu relevantné dôkazy preukazujúce a dokumentujúce skutočnú reálnu výšku jeho škody. V tomto prípade je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom reálnej konkrétnej škody, ktorá mala žalobcovi skutočne vzniknúť. Žalobca musí totiž preukázať konkrétnu sumu, ktorú si uplatňuje ako škodu a nie minimálnu výšku škody, ktorá by mu mohla vzniknúť a taktiež musí preukázať, že škoda, ktorá mu vznikla je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu. V tomto prípade nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom vznikom škody (v akejkoľvek výške), t. j. nie je splnená jedna z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca ním vyčíslené sumy ničím nepodložil a odvolaciemu súdu z obsahu súdneho spisu sp. zn. 8Er/231/2007 nie sú známe ani skutočnosti, že by v dôsledku omeškania exekučného súdu došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež nie je preukázané že by došlo k insolvenčnej povinného. Taktiež sa v súdnom spise nenachádza ani jedna urgencia od oprávneného. Taktiež žalobca nepreukázal ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, keďže ani jeden dôvod, ktorý uvádza v návrhu ničím nepodložil a ničím nepreukázal. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom aké náklady mu vznikli, ktoré iba vyčíslil bez predloženia relevantného dôkazu o tom. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa jedná iba o hypotetické konštatovanie bez preukázania priameho zásahu do sféry žalobcu.

Navyše je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že až do rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora (do jeho právoplatnosti) je povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Exekučný súd až v rozhodnutí o zmene exekútora zároveň vykonaním exekúcie poverí nového exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu následne postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie

zostávajú zachované. Preto v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až po rozhodnutie exekučného súdu, exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor.

Vzhľadom na uvedené žalobca nespĺnil podmienky zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. V danom prípade bolo na žalobcovi preukázať skutočnosti uvedené v návrhu a to, že exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil také konanie, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so škodou vyčíslenou v návrhu. Rovnako tak mal postupovať a preukázať dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti odvolací súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo/294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti tak zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu 3f) a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa Položky 7a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.10.2012, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,-- eur.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa toho, že sa súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z. z.. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie, a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - žalobcovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 23.06.2015, a to vo výške 20,-- eur, t. j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.